

§ 51 Remiss Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030

Ärendenummer: 2025-POL000089

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden översänder föreliggande yttrande till Länsstyrelsen Skåne
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendet justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet (bilaga).

Vilmer Andersen (V) reserverar sig mot beslutet (bilaga).

Kami Petersen (MP) reserverar sig mot beslutet (bilaga).

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande ledamöter för sverigedemokraterna lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att till Länsstyrelsen Skåne lämna synpunkter på Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030. Region Skåne har varit mycket involverad både i framtagandet av nuvarande strategi och i revideringsarbetet, och är överlag positiv till föreslagna ändringar och åtgärder. Region Skåne önskar i svaret även framföra några synpunkter och justeringar i ett mål respektive några åtgärder utifrån pågående och planerat regionalt utvecklingsarbete.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till ordförandens förslag.

Niclas Nilsson (SD) yrkar avslag på ordförandens förslag.

Anna Ingers (S) yrkar, med instämmande av Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V) bifall till eget tilläggsförslag innebärande följande tillägg:

1. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”1. Kan er organisation ställa sig bakom framtagna mål och åtgärder? Om inte, varför och hur bör mål/åtgärd formuleras för att ni ska göra det?” lägga till:
 - Strategin bör inte byta ut ”förnybar” mot ”fossilfri” utan istället behålla ett tydligt fokus på förnybart i både mål och åtgärder.
2. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”1. Kan er organisation ställa sig bakom framtagna mål och åtgärder? Om inte, varför och hur bör mål/åtgärd formuleras för att ni ska göra det?” lägga till:
 - I genomförandearbetet bör det finnas en flexibilitet i vilka aktörer som anses vara aktuella för respektive åtgärd. För att underlätta genomförandet av strategin hade det varit fördelaktigt om åtgärderna varit tidsbestämda, då vissa åtgärder eventuellt behöver genomföras innan en annan åtgärd kan påbörjas.

Ambitionen kan höjas i målet ”År 2030 ska andelen resor som görs med cykel eller gång vara minst 30 procent och andelen resor som görs med kollektivtrafik vara minst 28 procent av det totala antalet resor i Skåne”. Ett alternativ är att inkludera målet om kollektivtrafikens andel om 40 procent av motoriserade resor och därtill justera och jämkla målformuleringen för att undvika motsättningar.

För att tydliggöra målet för utsläpp av växthusgaser skulle strategin med fördel kunna beskriva hur mycket utsläppen behöver minska per sektor. Särskilt med beaktan av att utsläppsmålet för transporter är lägre än det generella utsläppsmålet.
3. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”3. Saknar ni någon åtgärd inom de olika åtgärdsområdena? Vad, varför och hur bör den vara formulerad?” lägga till:
 - På s. 77 står det att då ”80,6 procent av Skånes befolkning idag bor inom 500 m från en hållplats är det ett rimligt antagande att andelen resor med kollektivtrafik skulle kunna öka ytterligare”.

För att minska andelen bilresor (i kilometer) bör även åtgärder, under åtgärdsområdet ”Effektiva och fossilfria transporter”, övervägas i syfte att underlätta för de skåningar som har längre än 500 meter till hållplats. Exempelvis underlätta för personer att ta bilen eller cykeln

till närmsta station istället för att köra hela vägen till arbetsplatsen, men även möjligheterna att ta med cykel på tåget eller ställa cykeln säkert vid närmsta hållplats.

Det offentliga som förebild bör lyftas fram tydligt på lämpligt ställe i strategin för att tydliggöra offentliga aktörers möjlighet och ansvar att ta en ledande roll i omställningsarbetet. I nuvarande strategi används åtgärdsområdet "Offentlig förebild" för att tydliggöra offentliga aktörers verktyg i omställningsarbetet. Till exempel som kravställare, beteendepåverkare, kommunikatör och verksamhetsutövare. Det framgår inte lika tydligt i den reviderade versionen. Betydelsen av de offentliga aktörerna som förebild fragmenteras på så sätt i föreliggande förslag.

4. Att i svarsformuläret under rubriken "Synpunkter på textavsnitten i strategin" lägga till övergripande kommentarer i stil med:
 - Under stycket "Ungas perspektiv på klimat- och energiomställningen i Skåne" (s. 23) presenteras resultatet från en workshop med elever i årskurs 1 på Samhällsvetenskapsprogrammet på Gymnasieskolan Spyken i Lund. Det är viktigt att inkludera barn och ungas perspektiv. Workshopen ger ett intressant resultat men frågan är om en enda workshop är tillräckligt representativt för att inkluderas i strategin. Genom att relatera och hänvisa till andra studier eller genomföra fler undersökningar kan resultatet fördjupas och ge en fördjupad insikt i barn och ungas perspektiv.

Då Skåne är en del av elprisområde 4 hade användning och produktion i hela elprisområdet kompletterat nuvarande skrivningar om Skånes produktion och användning, som nämns på flera ställen i strategin.

5. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Fossilfri energitillförsel" lägga till:
 - Nationella beslut har stoppat vindkraftsprojekt till havs som skulle kunna bidra med en betydande elproduktion i elområde 4. Bakgrundstexten bör kompletteras med denna information, dels för att ge en komplett beskrivning av potentialen av havsbaserad vindkraft, dels för att realiserbarheten av strategins mål om 50 procents

självförsörjningsgrad har påverkats negativt av nationella beslut.

6. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Fossilfri energitillförsel" lägga till:

- Strategins målar är 2030. Därför bör åtgärden "Öka kunskapen om kärnkraftens förutsättningar i länet" tas bort.

7. Att i svarsformuläret under rubriken Åtgärdsområde: Effektiva och fossilfri transporter lägga till:

- På s. 95 anges att "krav vid upphandling är ett viktigt styrmedel för egna och upphandlade transporter". Detta kan med fördel tydliggöras i föreslagna åtgärder. Till exempel under åtgärden "Utbyte av fordonsflottan i Skåne".

Åtgärden "Bind samman hela Skåne med en hållbar kollektivtrafik". Även den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst och sjukresor) bör nämnas i detta sammanhang. Resultatet för den särskilda kollektivtrafiken uppgick till 60 procent fossilfri energi 2023.

Åtgärden "Stärka förutsättningar för gång- och cykelresor". Kombinerad mobilitet bör inkluderas i denna åtgärd. Kombinerad mobilitet kan även handla om hyrcykelsystem. Detta bör även tydliggöras under åtgärden "Förutsättningar för hållbar bilanvändning skapas", där samåkning och bilpooler nämns men inte vad kombinerad mobilitet kan vara om cykel och gång inkluderas.

8. Att i svarsformuläret under rubriken Åtgärdsområde: Klimatsmart Fysisk Planering lägga till:

- Åtgärderna "Regionala samverkansforum för elnätsplanering" och "Regional samverkan inom markanvändningsfrågor utvecklas" kan med fördel integreras med varandras eller stå i anslutning till varandra då båda åtgärderna adresserar samverkan för nätutbyggnad.

9. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Effektiva och fossilfria bostäder och fastigheter" lägga till:

- Stycket "Ökad flexibilitet för energilagring och energiproduktion i byggnader genom att utnyttja nya material för att möjliggöra energiproduktion på fler ytor och öka byggnaders självförsörjning" kan med förtydligas för att också inkludera investeringar i solceller på offentliga fastigheter.

10. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Effektiv och fossilfri industri" lägga till:

- Kompetensförsörjningen och kompetenshöjande åtgärder inom industrin och näringslivet bör adresseras i åtgärder i förslaget till ny strategi. Relevanta exempel på åtgärder finns i nuvarande strategi:

"Attrahera medel och kompetens för innovativa energi- och klimatlösningar. Skånes förmåga att attrahera medel och kompetens för forskning, innovation och kommersialisering utvecklas ytterligare med fokus på hållbara lösningar på samhällsutmaningar".

"Säkerställ företagens kompetensförsörjning. Insatser genomförs för att stärka företagens kompetensförsörjning och säkerställa tillgången till rätt kompetens för att företag med innovativa energi- och klimatlösningar ska vara konkurrenskraftiga".

11. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Klimatsmart jord-och skogsbruk" lägga till:

- Området behöver kompletteras med en åtgärd som syftar till att stimulera produktion och utveckling av klimatsmarta livsmedel.

På s. 120 står det "Långsiktigt behöver dock livsmedelspriserna bära huvuddelen av den gröna omställningens kostnader". Stycket kan med fördel förtydligas eller kompletteras. Särskilt i relation till redan höga livsmedelspriser.

I åtgärdsområdets brödtext anges att: "Eftersom det är djurhållningen och markanvändningen som bidrar mest till sektorns utsläpp så bör en del av åtgärder i strategin riktas hit som exempelvis återvätning av jordbruksmark, satsningar på kolinlagring och biokol och en förändrad djur- och gödselhantering". Området kan med fördel kompletteras med konkreta åtgärder som tydligare adresserar satsningar på kolinlagring och biokol.

12. Att i svarsformuläret under rubriken "Åtgärdsområde: Försörjningstrygghet och beredskap" lägga till:

- Under åtgärder står det att ”Förslag på åtgärder finns i Länsstyrelsen Skånes Risk och sårbarhetsbedömning som färdigställdes hösten 2024”. Det finns däremot ingen direktlänk eller hänvisning till bedömningen vilket riskerar att bidra till en osäkerhet i läsningen av strategin.

Kami Petersen (MP) yrkar, med instämmande av Anna Ingers (S) och Vilmer Andersen (V) bifall till eget tilläggsförslag innebärande följande:

1. Det saknar mål för jordbruket. Skåne står för en stor del av svenskt jordbruk. Jordbruket står för en stor del av klimatpåverkan i Skåne. Utsläppen har till skillnad från andra sektorer minskat mycket lite sedan 1990. Den remitterade strategin nämner flera möjliga åtgärder. Den nämner också att i Skånes livsmedelsstrategi är en av visionerna inför 2030 att Skåne ska leda vägen till ett hållbart livsmedelssystem. Detta bör omsättas till verkningsbara mål inom klimatstrategin så att både utmaningar och möjligheter att påverka klimatförändringarna fångas.

2. Biogasmålet är ett välkommet tillägg, men tycks lågt satt i förhållande till aktuell Skånsk gasförbrukning (3,4 TWh) och produktionspotential 3 TWh (88%). 50% motsvaras nästan av befintlig produktion och redan beviljade/ansökta projekt inom Klimatklivet. Samtidigt har både efterfrågan och styrmedel har utvecklats gynnsamt. Att Rysslands invasion av Ukraina finansieras genom export av gas till världsmarknaden gör att frågan är extra viktig även ur ett säkerhetsperspektiv.

3. Vi noterar att minskningen av trafikens utsläpp endast uppgår till 29% efter mer än halvtid i förhållande till målet om 70% minskning. Redan med nuvarande takt kommer målet om andelen resor med kollektivtrafik på 28 procent att nås till 2030. Strategin behöver dock bidra till en mycket angelägen ambitionshöjning. Region Skåne ser gärna att klimat- och energistrategin blir ett verktyg för att samverka med andra parter kring en högre målsättning för kollektivtrafiken.

4. Vi vill påpeka vikten av att hitta breda och inkluderande samverkansformer i arbetet med att förankra omställning inom klimat- och energi. Nya former för medborgerlig förankring, såsom klimatrådslag, kan tillföra legitimitet och nya perspektiv. Även kommunerna behöver delta i arbetet och ges former för samverkan.

5. Alla 2030-mål, globala såväl som skånska verksamheters, är nu i princip bara ett ramavtal bort (upphandlingstid + max 4 års löptid), det vill säga att alla upphandlingar som görs från och med nu behöver utformas utifrån vad som krävs för att målen. Att det finns uppgifter om utsläpp från privat konsumtion men saknas för offentlig konsumtion på regional och lokal nivå i Skåne behöver åtgärdas som del av strategin.

6. Det finns ingen anledning att ändra inriktning från förnybar energi till

fossilfri. Det skapar osäkerhet om spelregler och riskerar att inkludera energislag med sämre klimatprestanda, resurseffektivitet och genomförandetider.

Vilmer Andersen (V) yrkar, med instämmande av Anna Ingers (S) och Kami Petersen (MP) bifall till eget tilläggsförslag innebärande följande: Vänsterpartiet vill betona viktigheten av att Klimat och energistrategin blir en del av det operativa utvecklingsansvaret hos så många aktörer som möjligt med inflytande på utvecklingen i Skåne.

Därför är det mycket positivt att det i strategidokumentet på sidan 136 i avsnittet om Uppföljning, utvärdering och revidering tydliggörs

- att strategin behöver kompletteras med en handlingsplan där flera åtgärder inkluderas och där åtgärderna konkretiseras på en djupare detaljnivå. Parterna i Klimatsamverkan Skåne bör initiera arbetet med en handlingsplan så snart som möjligt för att bidra till måluppfyllandet.

Vänsterpartiet anser att arbetet med handlingsplanen bör komma i gång så fort som möjligt och att alla aktörer, som helt eller delvist vill jobba med implementeringen och konkretisering, ges möjligheten till inspel.

För tydligt att lyfta fram detta behov föreslår Vänsterpartiet därför att följande text (fetat) integreras i nämndens remissyttrande nederst på sid 2:

- För att lyckas med arbetet är det avgörande med samverkan med andra offentlig aktörer, näringsliv, civilsamhället och akademi. **Handlingsplanens innehåll bör bygga på inspel från alla parter som i strategin utses som ansvariga aktörer. Därför bör dessa bjudas in redan initialt i arbetet för att lämna konkreta förslag till arbetet med handlingsplanen. Dessutom är det viktigt att handlingsplanens innehåll förankras på ledningsnivå inom respektive samverkansorganisation.**

Tony Rahm (M) yrkar avslag på samtliga tilläggsförslag från Anna Ingers (S), Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V).

Ordföranden ställer först proposition på ordförandens förslag och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med det.

Därefter ställer ordföranden proposition på tilläggsförslagen från Anna Ingers (S), Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V) och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar att avslå dessa.

Omröstning begärs och regionala utvecklingsnämnden fastställer följande voteringsproposition:

Den som vill avslå tilläggsyrkandena röstar ja.

Den som vill bifalla tilläggsyrkandena från Anna Ingers (S), Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V) röstar nej.

Omröstningen utfaller med åtta ja-röster och sju nej-röster.

Ja-röster ges av:

Niclas Nilsson (SD), Tony Rahm (M), Paula Nilsson (M), Jozefine Nybom (SD), Ian Fernheden (SD), Gustaf Hamilton (KD), Olle Schmidt (L) och Anna Jähnke (M).

Nej-röster ges av:

Anna Ingers (S), Ilmar Reepalu (S), Cecilia Olsson Carlsson (S), Viktor Eriksson (S), Tina Christensen (S), Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V).

Regionala utvecklingsnämnden har därmed beslutat att avslå tilläggsyrkandena från Anna Ingers (S), Kami Petersen (MP) och Vilmer Andersen (V).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2024-05-06
2. Förslag yttrande Klimat- och energistrategin 2025-2030
3. Svarsformulär Remiss Klimat- och energistrategi Region Skåne

Vid protokollet

Anna Appelgren
Sekreterare

Justerat 2025-06-05

Anna Jähnke
Ordförande

Anna Ingers
2:e vice ordförande

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Regionala utvecklingsnämnden 2025-06-05

6. Remiss Skånes Klimat och energistrategi

Länsstyrelsen Skåne har tillsammans med Region Skåne och Energikontor Syd, samt i dialog med flera aktörer reviderat Skånes klimat- och energistrategi. Strategin ska vägleda det regionala klimat- och energiarbetet och innehåller mål och förslag på prioriterade åtgärdsområden och åtgärder. Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget till yttrande från regionala utvecklingsnämnden men hade gärna sett vissa kompletteringar i yttrandet i syfte att stärka strategin som vägledande dokument och för att höja ambitionsnivån ytterligare i klimat- och energiarbetet.

Socialdemokraterna yrkade därför att yttrandet skulle kompletteras genom:

1. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”1. Kan er organisation ställa sig bakom framtagna mål och åtgärder? Om inte, varför och hur bör mål/åtgärd formuleras för att ni ska göra det?” lägga till:

- Strategin bör inte byta ut ”förnybar” mot ”fossilfri” utan istället behålla ett tydligt fokus på förnybart i både mål och åtgärder.

2. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”1. Kan er organisation ställa sig bakom framtagna mål och åtgärder? Om inte, varför och hur bör mål/åtgärd formuleras för att ni ska göra det?” lägga till:

- I genomförandearbetet bör det finnas en flexibilitet i vilka aktörer som anses vara aktuella för respektive åtgärd. För att underlätta genomförandet av strategin hade det varit fördelaktigt om åtgärderna varit tidsbestämda, då vissa åtgärder eventuellt behöver genomföras innan en annan åtgärd kan påbörjas.

Ambitionen kan höjas i målet ”År 2030 ska andelen resor som görs med cykel eller gång vara minst 30 procent och andelen resor som görs med kollektivtrafik vara minst 28 procent av det totala antalet resor i Skåne”. Ett alternativ är att inkludera målet om kollektivtrafikens andel om 40 procent av motoriserade resor och därtill justera och jämka målformuleringen för att undvika motsättningar.

För att tydliggöra målet för utsläpp av växthusgaser skulle strategin med fördel kunna beskriva hur mycket utsläppen behöver minska per sektor. Särskilt med beaktan av att utsläppsmålet för transporter är lägre än det generella utsläppsmålet.

3. Att i svarsformuläret under rubriken och frågan ”3. Saknar ni någon åtgärd inom de olika åtgärdsområdena? Vad, varför och hur bör den vara formulerad?” lägga till:

Reservation

Socialdemokraterna i Region Skåne

- På s. 77 står det att då ”80,6 procent av Skånes befolkning idag bor inom 500 m från en hållplats är det ett rimligt antagande att andelen resor med kollektivtrafik skulle kunna öka ytterligare”.

För att minska andelen bilresor (i kilometer) bör även åtgärder, under åtgärdsområdet ”Effektiva och fossilfria transporter”, övervägas i syfte att underlätta för de skåningar som har längre än 500 meter till hållplats. Exempelvis underlätta för personer att ta bilen eller cykeln till närmsta station istället för att köra hela vägen till arbetsplatsen, men även möjligheterna att ta med cykel på tåget eller ställa cykeln säkert vid närmsta hållplats.

Det offentliga som förebild bör lyftas fram tydligt på lämpligt ställe i strategin för att tydliggöra offentliga aktörers möjlighet och ansvar att ta en ledande roll i omställningsarbetet. I nuvarande strategi används åtgärdsområdet ”Offentlig förebild” för att tydliggöra offentliga aktörers verktyg i omställningsarbetet. Till exempel som kravställare, beteendepåverkare, kommunikatör och verksamhetsutövare. Det framgår inte lika tydligt i den reviderade versionen. Betydelsen av de offentliga aktörerna som förebild fragmenteras på så sätt i föreliggande förslag.

4. Att i svarsformuläret under rubriken ”Synpunkter på textavsnitten i strategin” lägga till övergripande kommentarer i stil med:
 - Under stycket ”Ungas perspektiv på klimat- och energiomställningen i Skåne” (s. 23) presenteras resultatet från en workshop med elever i årskurs 1 på Samhällsvetenskapsprogrammet på Gymnasieskolan Spyken i Lund. Det är viktigt att inkludera barn och ungas perspektiv. Workshopen ger ett intressant resultat men frågan är om en enda workshop är tillräckligt representativt för att inkluderas i strategin. Genom att relatera och hänvisa till andra studier eller genomföra fler undersökningar kan resultatet fördjupas och ge en fördjupad insikt i barn och ungas perspektiv.

Då Skåne är en del av elprisområde 4 hade användning och produktion i hela elprisområdet kompletterat nuvarande skrivningar om Skånes produktion och användning, som nämns på flera ställen i strategin.

5. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Fossilfri energitillförsel” lägga till:
 - Nationella beslut har stoppat vindkraftsprojekt till havs som skulle kunna bidra med en betydande elproduktion i elområde 4. Bakgrundstexten bör kompletteras med denna information, dels för att ge en komplett beskrivning av potentialen av havsbaserad vindkraft, dels för att realiserbarheten av strategins mål om 50 procents självförsörjningsgrad har påverkats negativt av nationella beslut.

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

6. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Fossilfri energitillförsel” lägga till:

- Strategins målar är 2030. Därför bör åtgärden ”Öka kunskapen om kärnkraftens förutsättningar i länet” tas bort.

7. Att i svarsformuläret under rubriken Åtgärdsområde: Effektiva och fossilfri transporter lägga till:

- På s. 95 anges att ”krav vid upphandling är ett viktigt styrmedel för egna och upphandlade transporter”. Detta kan med fördel tydliggöras i föreslagna åtgärder. Till exempel under åtgärden ”Utbyte av fordonsflottan i Skåne”.

Åtgärden ”Bind samman hela Skåne med en hållbar kollektivtrafik”. Även den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst och sjukresor) bör nämnas i detta sammanhang. Resultatet för den särskilda kollektivtrafiken uppgick till 60 procent fossilfri energi 2023.

Åtgärden ”Stärka förutsättningar för gång- och cykelresor”. Kombinerad mobilitet bör inkluderas i denna åtgärd. Kombinerad mobilitet kan även handla om hyrcykelsystem. Detta bör även tydliggöras under åtgärden ”Förutsättningar för hållbar bilanvändning skapas”, där samåkning och bilpooler nämns men inte vad kombinerad mobilitet kan vara om cykel och gång inkluderas.

8. Att i svarsformuläret under rubriken Åtgärdsområde: Klimatsmart Fysisk Planering lägga till:

- Åtgärderna ”Regionala samverkansforum för elnätsplanering” och ”Regional samverkan inom markanvändningsfrågor utvecklas” kan med fördel integreras med varandras eller stå i anslutning till varandra då båda åtgärderna adresserar samverkan för nätutbyggnad.

9. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Effektiva och fossilfria bostäder och fastigheter” lägga till:

- Stycket ”Ökad flexibilitet för energilagring och energiproduktion i byggnader genom att utnyttja nya material för att möjliggöra energiproduktion på fler ytor och öka byggnaders självförsörjning” kan med förtydligas för att också inkludera investeringar i solceller på offentliga fastigheter.

10. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Effektiv och fossilfri industri” lägga till:

- Kompetensförsörjningen och kompetenshöjande åtgärder inom industrin och näringslivet bör adresseras i åtgärderna i förslaget till ny strategi. Relevanta exempel på åtgärder finns i nuvarande strategi:

”Attrahera medel och kompetens för innovativa energi- och klimatlösningar. Skånes förmåga att attrahera medel och kompetens för forskning, innovation och kommersialisering utvecklas ytterligare med fokus på hållbara lösningar på samhällsutmaningar”.

”Säkerställ företagens kompetensförsörjning. Insatser genomförs för att stärka företagens kompetensförsörjning och säkerställa tillgången till rätt kompetens för att företag med innovativa energi- och klimatlösningar ska vara konkurrenskraftiga”.

11. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Klimatsmart jord-och skogsbruk” lägga till:

- Området behöver kompletteras med en åtgärd som syftar till att stimulera produktion och utveckling av klimatsmarta livsmedel.

På s. 120 står det ”Långsiktigt behöver dock livsmedelspriserna bära huvuddelen av den gröna omställningens kostnader”. Stycket kan med fördel förtydligas eller kompletteras. Särskilt i relation till redan höga livsmedelspriser.

I åtgärdsområdets brödtext anges att: ”Eftersom det är djurhållningen och markanvändningen som bidrar mest till sektorns utsläpp så bör en del av åtgärderna i strategin riktas hit som exempelvis återvätning av jordbruksmark, satsningar på kolinlagring och biokol och en förändrad djur- och gödselhantering”. Området kan med fördel kompletteras med konkreta åtgärder som tydligare adresserar satsningar på kolinlagring och biokol.

12. Att i svarsformuläret under rubriken ”Åtgärdsområde: Försörjningstrygghet och beredskap” lägga till:

- Under åtgärder står det att ”Förslag på åtgärder finns i Länsstyrelsen Skånes Risk och sårbarhetsbedömning som färdigställdes hösten 2024”. Det finns däremot ingen direktlänk eller hänvisning till bedömningen vilket riskerar att bidra till en osäkerhet i läsningen av strategin.

Vi yrkade även bifall till Miljöpartiets och Vänsterpartiets yrkande. Då vårt yrkande inte vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget yrkande.

För Socialdemokraterna i Regionala utvecklingsnämnden

Anna Ingers (S)

Regionala utvecklingsnämndens sammanträde 2025-06-05

RESERVATION

Ärende 6: Remiss Skånes Klimat och energistrategi

Vänsterpartiet finner att den strategi som tagits fram i det stora är bra, men vi är mycket oroliga över dess genomförande och hur planerade åtgärder ska realiseras. Men då vårt yrkande om att lägga extra vikt vid strategins realiserande röstades ner reserverar vi oss mot beslutet. Vi vill även lyfta att vi till fullo stödjer övriga oppositionens yrkande (S och MP).

Vänsterpartiet vill i sin reservation betona vikt av att Klimat och energistrategin blir en del av det operativa utvecklingsansvaret hos så många aktörer som möjligt som har inflytande på utvecklingen i Skåne.

Därför är det mycket positivt att det i strategidokumentet på sidan 136 i avsnittet om Uppföljning, utvärdering och revidering tydliggörs

- att strategin behöver kompletteras med en handlingsplan där flera åtgärder inkluderas och där åtgärderna konkretiseras på en djupare detaljnivå. Parterna i Klimatsamverkan Skåne bör initiera arbetet med en handlingsplan så snart som möjligt för att bidra till måluppfyllandet.

Vänsterpartiet anser att arbetet med handlingsplanen bör komma igång så fort som möjligt och att alla aktörer som helt eller delvist vill jobba med implementeringen och konkretisering ges möjligheten.

För tydligt att lyfta fram detta behov föreslår Vänsterpartiet därför att följande text (fettat) nederst på sid 2 och integreras i nämndens remissyttrande:

- För att lyckas med arbetet är det avgörande med samverkan med andra offentlig aktörer, näringsliv, civilsamhället och akademi. **Handlingsplanens innehåll bör bygga på inspel från alla parter som strategin anger som ansvarig aktör. Därför bör dessa bjudas in redan initialt i arbetet. Dessutom är det viktigt att betona att handlingsplanens innehåll förankras på ledningsnivå inom respektive samverkansorganisation.**

För Vänsterpartiet

Vilmer Andersen, ledamot

Tobias Petersson, ersättare

Regionala utvecklingsnämnden 25 april 2025

Reservation: svar på Remiss av Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030

Diarienum: 2025-POL000089

Miljöpartiet anser att strategin i stora delar är bra. Det behövs dock några förstärkningar och förtydliganden.

Därför yrkad vi att följande läggs till i yttrandet:

1. Det saknar mål för jordbruket. Skåne står för en stor del av svenskt jordbruk. Jordbruket står för en stor del av klimatpåverkan i Skåne. Utsläppen har till skillnad från andra sektorer minskat mycket lite sedan 1990. Den remitterade strategin nämner flera möjliga åtgärder. Den nämner också att i Skånes livsmedelsstrategi är en av visionerna inför 2030 att Skåne ska leda vägen till ett hållbart livsmedelssystem. Detta bör omsättas till verkningbara mål inom klimatstrategin så att både utmaningar och möjligheter att påverka klimatförändringarna fångas.
2. Biogasmålet är ett välkommet tillägg, men tycks lågt satt i förhållande till aktuell Skånsk gasförbrukning (3,4 TWh) och produktionspotential 3 TWh (88%). 50% motsvaras nästan av befintlig produktion och redan beviljade/ansökta projekt inom Klimatklivet. Samtidigt har både efterfrågan och styrmedel utvecklats gynnsamt. Att Rysslands invasion av Ukraina finansieras genom export av gas till världsmarknaden gör att frågan är extra viktig även ur ett säkerhetsperspektiv.
3. Vi noterar att minskningen av trafikens utsläpp endast uppgår till 29% efter mer än halvtid i förhållande till målet om 70% minskning. Redan med nuvarande takt kommer målet om andelen resor med kollektivtrafik på 28 procent att nås till 2030. Strategin behöver dock bidra till en mycket angelägen ambitionshöjning. Region Skåne ser gärna att klimat- och energistrategin blir ett verktyg för att samverka med andra parter kring en högre målsättning för kollektivtrafiken.
4. Vi vill påpeka vikten av att hitta breda och inkluderande samverkansformer i arbetet med att förankra omställning inom klimat- och energi. Nya former för medborgerlig förankring, såsom klimatrådslag, kan tillföra legitimitet och nya perspektiv. Även kommunerna behöver delta i arbetet och ges former för samverkan.
5. Alla 2030-mål, globala såväl som skånska verksamheters, är nu i princip bara ett ramavtal bort (upphandlingstid + max 4 års löptid), det vill säga att alla upphandlingar som görs från och med nu behöver utformas utifrån vad som krävs för att målen. Att det finns uppgifter om utsläpp från privat konsumtion men saknas för offentlig konsumtion på regional och lokal nivå i Skåne behöver åtgärdas som del av strategin.

6. Det finns ingen anledning att ändra inriktning från förnybar energi till fossilfri. Det skapar osäkerhet om spelregler och riskerar att inkludera energislag med sämre klimatprestanda, resurseffektivitet och genomförandetider.

Vi instämde även i yrkandena från S och V.

Kami Timothy Petersen

med instämmande av

Dolores Pigretti Öhman

Protokollsanteckning

Ärende 5: Remiss Skånes Klimat- och energistrategi.

Regionala Utvecklingsnämnden 2025-05-25

Länsstyrelsen Skånes förslag till strategi innehåller en lång rad vänsterradikala förslag som Sverigedemokraterna ställer sig djupt skeptiska till. Exempelvis ska en betydande andel av bilresor ersättas av promenader och cykelturer redan till 2030. Ett förslag som knappast är realistiskt eller för den delen efterfrågas på den skånska landsbygden.

Vidare är dokumentet skarpt fientligt mot det svenska flyget, samtidigt som Region Skåne, kämpar för att detta ska finnas kvar. Sveriges regering arbetar, precis som Region Skåne, för att flygbranschen ska ges möjligheter att växa och utvecklas.

Länsstyrelsen menar också att delar av skånsk jordbruksmark ska återställas till våtmark och därmed slås benen undan för skånsk matproduktion.

Det framgångsrika svenska skogsbruket, där många små privata skogsägare gör enorma insatser för miljö och klimat, menar Länsstyrelsen ska hindras genom ”ett ökat skydd av produktiv skogsmark”. Detta är särskilt märkligt då den svenska modellen, med starka inslag aktivt brukande och äganderätt, har lett till att skogen kraftigt har ökat i yta.

Länsstyrelsen menar vidare att Skåne till 50 % ska vara självförsörjande på gas, utan koppla målet till marknadsmässiga förutsättningar.

Länsstyrelsen påstår också att skåningarna är negativa till kärnkraft. Som valda representanter för skåningarna så känner vi inte igen den bilden. En utbyggd baskraft är tvärtom en fundamental förutsättning för skånsk tillväxt och utveckling.

Att, såsom Länsstyrelsen förordar, ersätta jordbruksmark med solcellsparker kommer bara ge den onödiga effekten att vi får ännu lägre minuspriser när solen skiner och det blir ett överskott på el. Dessutom finns inte tillräckligt med naturresurser i världen för att på ett hållbart bygga stora satsningar på batterier som

kan lagra stora mängder sol-el för användning när solen inte skiner eller när det inte blåser.

Orden bil, flyg, mat, lantbruk, skog, gas, kärnkraft och solceller nämns överhuvudtaget inte i det yttrande som Regionala Utvecklingsnämnden valde att besluta om och skicka till Länsstyrelsen.

Det är förvånande att den styrande borgerliga Treklövern överhuvudtaget inte nämnde något om detta i sitt remissvar. Det framstår som särskilt märkligt då samma tre partier, inom ramen för Tidö-avtalet, arbetar för att föra Sverige i en helt annan riktning, utan vänsterradikala inslag.

På sammanträdet yrkade Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet på ett antal tillägg som hade försämrat Region Skånes yttrande avsevärt. För att dessa inte skulle vinna gehör valde Sverigedemokraterna att rösta bifall till Treklövern's förslag till beslut, varav detta vann gehör.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Niclas Nilsson